

Sygn. akt III Ca 964/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk (spr.)

Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera

SR (del.) Żaneta Bloma - Wojciechowska

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 2 kwietnia 2015 r., sygn. akt I C 685/14

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punktach 1 i 2 o tyle, że świadczenie zasądzone w punkcie 1 w kwocie 363,65 złotych podwyższa do kwoty 374,14 (trzysta siedemdziesiąt cztery 14/100) złotych;

b) w punkcie 3 o tyle, że w miejsce kwoty 373,37 złotych zasądza kwotę 366,21 (trzysta sześćdziesiąt sześć 21/100) złotych;

2. oddala apelację w pozostałej części.

SR (del.) Żaneta Bloma - Wojciechowska SSO Tomasz Tatarczyk SSO Lucyna Morys - Magiera

Sygn. akt III Ca 964/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 2 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 363,65 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 marca 2014 roku, oddalił powództwo w pozostałej części, zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 373,37 zł z tytułu kosztów procesu. Sąd ustalił, że w dniu 13 listopada 2013 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód V. (...) stanowiący własność P. L.. Sprawca zdarzenia związany był z pozwaną umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. W dniu zdarzenia P. L. zwrócił się do powoda o dokonanie naprawy uszkodzonego w kolizji samochodu i najem pojazdu zastępczego. Tego dnia P. L. najął od powoda pojazd zastępczy - samochód marki O. (...) na okres od dnia 13 listopada 2013 roku do dnia zakończenia

naprawy. Czynsz najmu ustalony został w umowie powoda z poszkodowanym na kwotę 99 zł netto za dobę, umowa przewidywała opłatę przygotowawczą w wysokości 40,65 zł netto. Pojazd zastępczy był poszkodowanemu niezbędny dla wykonywania pracy zawodowej. W dniu 14 listopada 2013 roku P. L. zgłosił szkodę pozwanej. W dniu 18 listopada 2013 roku poszkodowany udzielił powodowi pełnomocnictwa do likwidacji szkody. Tego dnia upoważniony pracownik pozwanej dokonał oględzin uszkodzonego pojazdu. W czasie oględzin przedstawiono pracownikowi pozwanej pełnomocnictwo udzielone przez poszkodowanego powodowi. Pismem z 19 listopada 2013 roku, wysłanym bezpośrednio poszkodowanemu, z pominięciem pełnomocnika, pozwana poinformowała o ustaleniu szacunkowych kosztów naprawy pojazdu na kwotę 1673,80 zł. Pismo to doręczone zostało powodowi przez poszkodowanego w dniu 25 listopada 2013 roku. W dniu 5 grudnia 2013 roku powód zwrócił się do pozwanej drogą elektroniczną o potwierdzenie przyjęcia odpowiedzialności za szkodę celem rozpoczęcia prac naprawczych. Od dnia 13 listopada 2013 roku do dnia 5 grudnia 2013 roku w związku z oczekiwaniem na decyzję pozwanej co do zasady odpowiedzialności i wysokości szkody uszkodzony pojazd stał zabezpieczony na parkingu strzeżonym. Pismem z 5 grudnia 2013 roku pozwana poinformowała poszkodowanego o przyznaniu odszkodowania w kwocie 1673,80 zł. Niezwłocznie po uzyskaniu informacji o przyznaniu odszkodowania powód zamówił części niezbędne do przeprowadzenia naprawy. Naprawa pojazdu trwała 4 dni robocze. Naprawiony pojazd został wydany poszkodowanemu w dniu 11 grudnia 2013 roku. Dnia 11 grudnia 2013 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności z tytułu szkody w pojeździe. W tym dniu zakończył się także najem pojazdu zastępczego i nastąpił jego zwrot wynajmującemu. W dniu 13 grudnia 2013 roku powód wystawił poszkodowanemu fakturę VAT na kwotę 4005,68 zł. Na należność tę składała się opłata przygotowawcza w kwocie 50 zł brutto, czynsz najmu pojazdu zastępczego obejmujący okres 29 dni w kwocie 3531,33 zł brutto oraz opłata za parkowanie uszkodzonego pojazdu przez okres 23 dni w kwocie 424,35 zł brutto. Opłata przygotowawcza stanowiła należność z tytułu wydania pojazdu zastępczego poszkodowanemu, obejmowała usługę w postaci przejazdu samochodem z poszkodowanym i wy tłumaczenia mu zasad funkcjonowania pojazdu zastępczego, zniesienia śladów użytkowania pojazdu zastępczego i zinwentaryzowania pojazdu przy jego odbiorze. Pismem z 18 grudnia 2013 roku pozwana odmówiła uznania kosztów najmu pojazdu zastępczego w pełnej wysokości wskazując, iż zasadny był najem pojazdu zastępczego przez okres 17 dni, odmówiła wypłaty odszkodowania z tytułu przygotowania pojazdu zastępczego oraz z tytułu kosztów parkowania pojazdu. Ostatecznie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego pozwana wypłaciła powodowi kwotę 2.070,09 zł. Pismem z 3 stycznia 2014 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 1949,62 zł. Za prawnie skuteczną uznał Sąd umowę cesji zawartą przez poszkodowanego z powodem. Przywołał w tym zakresie regulację art. 509 § 1 k.c. Podkreślił, że pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z 13 listopada 2013 roku. Odpowiedzialność ta wynika z art. 34 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w związku z art. 822 § 1, 436 § 2 i 415 k.c. Za uzasadniony w świetle zebranych w sprawie dowodów uznał Sąd najem pojazdu zastępczego przez okres 17 dni. Okres ten obejmował 13 dni przypadających pomiędzy zdarzeniem i wynajęciem pojazdu zastępczego a dniem poinformowania poszkodowanego o przyjętej przez pozwaną zasadzie odpowiedzialności za skutki zdarzenia i szacunkowych kosztach naprawy nie niższych niż 1673,80 zł oraz okres 4 dni roboczych niezbędnych do dokonania naprawy pojazdu. Doszedł Sąd do wniosku, że po otrzymaniu w dniu 25 listopada 2013 roku pisma pozwanej informującego o szacunkowej wartości szkody, powód powinien niezwłocznie przystąpić do naprawy uszkodzonego pojazdu by nie powiększać rozmiar szkody. Niezasadne było dalsze oczekiwanie z rozpoczęciem naprawy pojazdu do dnia 5 grudnia 2013 roku, to jest do momentu w którym pozwana faktycznie wypłaciła bezsporną część odszkodowania. Ta zwłoka, jak stwierdził Sąd, spowodowała powstanie dodatkowych nieuzasadnionych kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego i parkowaniem uszkodzonego pojazdu. W rezultacie przy niespornej stawce za wynajem pojazdu zastępczego przyjął Sąd, że należność powoda wynosi z tytułu najmu pojazdu zastępczego 2070,09 zł. Kwota ta, ja wskazał, została w całości wypłacona przez pozwaną, zatem dalej idące roszczenia z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego podlegały oddaleniu. Za usprawiedliwione uznał żądanie dotyczące kosztów parkowania uszkodzonego pojazdu w okresie od 13 do 25 listopada 2013 roku. Przy niespornej stawce za dobę parkowania zasądził od pozwanej na rzecz powoda z tego tytułu kwotę 313,65 zł. W całości uwzględnił powództwo w części dotyczącej opłaty przygotowawczej w kwocie 50 zł. Nie znalazł podstaw do uwzględnienia żądania w zakresie skapitalizowanych odsetek obejmujących okres od dnia 28

grudnia 2013 roku do dnia wniesienia pozwu wskazując, że powód niezasadnie domagał się zapłaty całej należności objętej fakturą, nadto nie sprecyzował kwotowo tego żądania. O kosztach procesu rozstrzygnął po myli art. 100 k.p.c.

W apelacji powód zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że w piśmie z dnia 19 listopada 2013 roku, doręczonym powodowi w dniu 25 listopada 2013 roku pozwana poinformowała o przyjętej zasadzie odpowiedzialności za skutki zdarzenia, co skutkowało uznaniem przez Sąd, że poszkodowany miał świadomość tego, jaka najniższa kwota odszkodowania zostanie wypłacona, zatem naprawa uszkodzonego pojazdu mogła i powinna rozpocząć się w dniu 25 listopada 2013 roku, na przyjęciu że powód mając w dniu 25 listopada 2013 roku wiedzę odnośnie odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia biernie oczekiwał na zapłatę odszkodowania i zwlekał z rozpoczęciem naprawy pojazdu do momentu otrzymania bezspornej części odszkodowania, co skutkowało uznaniem, że powód bezpodstawnie powiększył rozmiar szkody powodując powstanie dodatkowych niezasadnych kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego i parkowaniem uszkodzonego pojazdu przez okres 17 dni i na przyjęciu, że najem pojazdu zastępczego nastąpił po wpłaceniu przez poszkodowanego kaucji w kwocie 1000 zł, naruszenie prawa materialnego - art. 481 § 1 k.c. przez niezastosowanie i uznanie, że powód nie sprecyzował kwotowo roszczenia w zakresie skapitalizowanych odsetek, co skutkowało oddaleniem żądania w tym zakresie. W oparciu o te zarzuty skarżący domagał się zmiany wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości, zasądzenia od pozwanej kosztów procesu w obu instancjach, ewentualnie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja jest nieuzasadniona w zakresie dotyczącym kosztów najmu pojazdu zastępczego. Sformułowane w niej zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych i podjęta polemika co do tego, czy z treści pisma pozwanego z 19 listopada 2013 roku wynikało, czy też nie, że przyjął on odpowiedzialność za szkodę oparte są na wadliwym założeniu, iż do naprawy pojazdu powód powinien przystąpić dopiero po ustaleniu odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia, a co za tym idzie, że uzasadnione jest żądanie refundacji kosztów najmowania pojazdu zastępczego w okresie, w którym spór co do zasady tej odpowiedzialności nie był rozstrzygnięty.

Założenie to jest wadliwe i prowadzi do nieuzasadnionego powiększenia rozmiarów szkody. Za obraz posłużyć mogą przypadki wielomiesięcznych i kilkuletnich sporów co do zasady odpowiedzialności za zdarzenie komunikacyjne. Według rozumowania powoda, poszkodowanemu powinien należeć się zwrot kosztów korzystania z pojazdu zastępczego przez cały okres trwania takiego sporu, gdyż do chwili jego rozstrzygnięcia zasadne jest powstrzymanie się z dokonaniem naprawy uszkodzonego w zdarzeniu pojazdu i to niezależnie od zakresu szkody i wyniku jaki daje porównanie kosztów naprawy i kosztów najmu samochodu zastępczego.

Powód mógł zasadnie domagać się naprawienia szkody, która pozostawała w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z 13 listopada 2013 roku (art. 361 k.c.), a zatem refundacji kosztów najmu samochodu zastępczego w okresie usprawiedliwionego okolicznościami sprawy przestoju pojazdu uszkodzonego w tym zdarzeniu i refundacji kosztów parkowania. Nie mogła wobec tego odpowiadać pozwana za koszty najmu pojazdu zastępczego w zakresie w jakim wynikały one z nieusprawiedliwionego opóźnienia w rozpoczęciu prac naprawczych.

Przed rozpoczęciem naprawy należało umożliwić przedstawicielowi ubezpieczyciela dokonanie oględzin uszkodzonego pojazdu. Oględziny, jak ustalił Sąd Rejonowy, odbyły się w dniu 18 listopada 2013 roku, a dnia 25 listopada 2013 roku powód powziął wiadomość o wnioskach pozwanej co do zakresu i kwalifikacji uszkodzeń stwierdzonych w pojeździe oraz szacunkowych kosztach naprawy. Niezasadnie po 25 listopada 2013 roku wstrzymał powód rozpoczęcie prac naprawczych. Jest poza sporem, że uzasadniony technologicznie czas naprawy samochodu P. L. wynosił 4 dni.

Żądanie rekompensaty za koszty najmu pojazdu zastępczego uznać przeto należało za zasadne w zakresie, w jakim obejmowało czas oczekiwania na oględziny i ich wyniki oraz czas naprawy, czyli, jak prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy – 17 dni.

W pozostałej części roszczenie o refundację kosztów najmu samochodu zastępczego podlegało oddaleniu w oparciu o art. 361 k.c. Odpowiednio oddaleniu podlegało również roszczenie o zwrot kosztów parkowania uszkodzonego pojazdu w okresie przypadającym po dniu, w którym po oględzinach samochodu i uzyskaniu przez powoda wiadomości o ich wynikach, naprawa powinna się rozpocząć.

Jak wskazuje skarżący, wpływu na rozstrzygnięcie nie mogło mieć ustalenie Sądu Rejonowego w przedmiocie wpłaty przez poszkodowanego kaucji. Niecelowe było zatem podniesienie w apelacji zarzutu błędu w ustaleniu, że najem pojazdu zastępczego nastąpił po dokonaniu wpłaty kaucji.

Apelacja odniosła częściowy skutek, jak idzie o orzeczenie o żądaniu skapitalizowanych odsetek.

Słusznie wywodzi skarżący, że porównanie kwoty żądanej w pozwie z tytułu roszczenia głównego z sumą składających się na to żądanie należności z tytułu opłaty przygotowawczej, kosztów parkowania i kosztów najmu pojazdu zastępczego pozwalało bez wątpliwości stwierdzić, że żądanie odsetek skapitalizowanych dotyczy kwoty 55,16 zł. W razie wątpliwości powód powinien być wezwany do uzupełnienia pozwu przez sprecyzowanie żądania w zakresie odsetek skapitalizowanych. Nie wezwawszy do uzupełnienia pozwu niezasadnie zdyskwalifikował Sąd Rejonowy w całości żądanie odsetek skapitalizowanych z uwagi na nieoznaczenie w pozwie kwotą pieniężną tego żądania.

W oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. uwzględnieniu podlegało powództwo o odsetki skapitalizowane za okres od dnia 27 grudnia 2013 roku, tj. od daty płatności określonej w fakturze do dnia 18 marca 2014 roku, tj. do dnia wniesienia pozwu. Odsetki te należało zasądzić od kwoty roszczenia głównego uwzględnionego przez Sąd Rejonowy, czyli od kwoty 363,65 zł. Wynoszą te odsetki 10,49 zł. i o tę kwotę podwyższył Sąd Okręgowy świadczenie zasądzone zaskarżonym wyrokiem z tytułu roszczenia głównego działając z mocy art. 386 § 1 k.p.c. Korekcie w oparciu o ten przepis podlegało rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego o kosztach procesu polegające na ich stosunkowym rozdzieleniu po myśli art. 100 k.p.c.

W pozostałym zakresie apelację jako bezzasadną Sąd odwoławczy oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. Oddaleniu w punkcie 2 wyroku uległ również wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego. Pozwany uległ w tym postępowaniu tylko co do nieznacznej części żądania, zatem w myśl art. 100 k.p.c. powoda obciąża obowiązek poniesienia w całości kosztów.

SSR del. Ż. Bloma-Wojciechowska SSO T. Tatarczyk SSO L. Morys-Magiera